

Færre brukere i Norge

Det er færre som har brukt ulike narkotiske stoffer i Norge enn i andre europeiske land, heter det i en oppsummering fra Statens institutt for rusmiddelforskning, Sirus. Unntaket er amfetaminer hvor bruken er på nivå med gjennomsnittet i Europa. Dessuten er det forholdsmessig flere i Norge som injiserer.

Data fra befolkningsundersøkelser viser at Norge ligger relativt lavt når det gjelder bruk av cannabis, kokain, heroin og ecstasy, både målt etter bruk noen gang (livstidsprevalens) og bruk i løpet av siste år. Når det gjelder amfetaminer er det imidlertid en noe større andel som har erfaring med disse stoffene i Norge enn i mange andre land.

I følge 2010-årsrapporten fra EUs overvåkingssenter for narkotika (EMCDDA) er det i gjennomsnitt 23 prosent i aldersgruppen 15–64 år som har brukt cannabis noen gang. Danmark, Tsjekkia, Italia og Storbritannia har de høyeste andelenene fra 39 til 31 prosent, mens andelen i Norge er rundt 15 prosent.

Hvert fjerde år foretas en skoleundersøkelse blant 15–16-åringene. 2007-undersøkelsen viser at også her var det flest i Tsjekkia, 45 prosent, som hadde prøvd cannabis. Norge, med seks prosent, er blant landene med lavest andel.

I følge EMCDDA er kokain det mest vanlige sentralstimulerende stoffet i Europa i dag. I aldersgruppen 15–34 år rapporterer Storbritannia, Spania, Danmark og Irland om de høyeste andelenene, med fra 15 til åtte prosent som har brukt stoffet noen gang. Norges tall er fire prosent. Et europeisk gjennomsnitt på to prosent har brukt

stoffet det siste året, de samme landene ligger høyest også her, med mellom seks og tre prosent, mens Norge ligger på én prosent.

Etter cannabis er amfetaminer (amfetamin og metamfetamin samlet) de mest brukte illegale stoffene i Norge. Seks prosent mellom 15 og 34 år oppgir å ha brukt stoffet noen gang, mens gjennomsnittet i Europa er fem prosent. Storbritannia ligger høyest med 15 prosent, Danmark har 11 og Tsjekkia har åtte prosent. Når det gjelder bruk siste år ligger Norge på en prosent ved siste måling, i 2009.

Spesielt for Norge er de mange fatale konsekvenser det siste året ved inntak av PMMA, som er et amfetaminderivat. Siden juli 2010 har det i følge Folkehelseinstituttet vært 16 overdosedødsfall knyttet til dette stoffet.

For å kunne beregne bruken av heroin og andre opioider er spørreundersøkelser lite egnet, siden dette ofte angår personer som vanskelig nås eller lar være å svare. Dette gjelder for øvrig også dem som ofte bruker amfetaminer og kokain. En tilnærming er å analysere data om bruk av rusmidler fra registre over personer som tas inn i behandling. Når en får bedre data fra Norsk Pasientregister vil det kunne bidra til å gi anslag over omfang av problematisk bruk av tyngre stoffer. I Norge foreligger så langt bare estimater over antall sprøytebrukere og antall som bruker heroin. Norge ligger trolig i et midtsjikt i Europa, med en andel på cirka tre per 1 000 innbyggere, eller et antall på rundt 10 000. Dette er et usikkert tall. Hvis det stemmer er det høyere enn det som er et vektet gjennomsnitt for de land som har estimat, noe bare cirka halvparten av landene har. Gjennomsnittet blant de som har estimater ligger på 2,6 sprøytemisbrukere per 1 000. Det er indikasjoner på at sprøytebruken går ned i noen land. I mange andre land er andre inntaksmåter av heroin enn ved injeksjon mer vanlig.

Nordmenn mest bekymret

En omfattende europeisk undersøkelse (Eurobarometeret) viser at Norges befolkning er den i Europa som er mest bekymret for at forskning og teknologi kan bli brukt i fremtidige terroranslag, skriver Bladet Forskning. Hele 95 prosent av befolkningen tror at forskning og teknologi kan bli anvendt i fremtidige terroristangrep. Bare to prosent er uenige i påstanden: Forskning og teknologi kan bli brukt av terrorister i fremtiden.

Andre nordiske land, som Island (93 prosent), Danmark (91 prosent) og Sverige (89 prosent), uttrykker også stor bekymring, skal vi tro disse tallene. Mer enn to tredeler av respondentene i flertallet av landene er enige i påstanden. Gjennomsnittet for de europeiske landene er 78 prosent enighet i at forskning og teknologi kan bli brukt av terrorister i fremtiden. Bare syv prosent er uenige i påstanden.

Kun tre land har mindre enn to tredeler respondenter som er enige: I Romania er 65 å prosent enige og åtte prosent direkte uenige i påstanden. Deretter følger Italia med 64 prosent enige og 13 prosent uenige, før Tyrkia, der bare 59 prosent uttrykker bekymring.

Tidende er
tilpasset håndholdte medier
www.tannlegetidende.no